

MESLEK NEDİR?

Meslek, insanlara yararlı mal veya hizmet üretmek ve karşılığında bir gelir elde etmek için yapılan belli bir eğitimle kazanılan ve kuralları toplumca belirlenmiş faaliyetler bütünüdür.

Meslek seçimi; Bireyin kendine açık olan meslekleri çeşitli yönleri ile değerlendirip kendi gereksinimleri açısından istenilir yönleri çok, istenmeyen yönleri az olan bir mesleğe karar vermesidir. Sağlıklı meslek seçimi yapabilmek için, bireyin seçmeyi düşündüğü meslek hakkında bazı bilgilere sahip olması gerekir.

MESLEK SEÇME SÜRECİ

Meslek seçiminizi ne kadar bilinçli yaparsanız iş hayatınızda da o kadar verimli, başarılı ve mutlu olursunuz.

Seçtiğiniz meslekte;

- ➔ Nasıl bir eğitime gerek olduğunu,
- ➔ Sizi ne tür görev ve rollerin beklediğini,
- ➔ Ne tür çalışma koşullarının olduğunu,
- ➔ İş bulma olanaklarını,
- ➔ Kazanç durumunu bilmeniz, daha sağlıklı seçimler yapabilmenizi sağlar.

MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN BAZI FAKTÖRLER

- Meslekte iş bulma imkânı,
- Yetenek,
- İlgi,
- Kişilik özellikleri,
- Mesleğin getirdiği ödüller (para, saygınlı, şöhret vb.)
- Ailenin istekleri,

MESLEK SEÇİMİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Meslek seçimi, yaşamımızda aldığımız önemli kararlardan biridir. Günümüzün büyük bir bölümünün iş ortamında ve işe yönelik faaliyetlerle geçtiğini düşünürsek, meslek seçiminin ne kadar önemli bir karar olduğunu daha iyi anlayabiliriz. Meslek seçimi sadece ne iş yapılacağı ile değil aynı zamanda nasıl bir yaşam sürüleceği ile de ilgilidir. Bireyin seçtiği meslek gelecekteki yaşam standardını, tarzını ve sosyal yaşantılarını belirleyici bir rol oynamaktadır.

SEÇTİĞİMİZ MESLEK YAŞAMIMIZDA NELERİ ETKİLER?

- Gelir düzeyi
- Sosyal statü
- Özel yaşam ve sosyal ilişkiler
- Zamanı kullanma biçimi

SADULLAH GENCER
ANADOLU LİSESİ

MESLEK SEÇİMİNDE NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

SADULLAH GENCER
ANADOLU LİSESİ
2021

Meslek seçimini dört aşamada yaparız:

◆ Kendimizi tanıma

Her insanın özellikleri, yapabildikleri, hoşlandıkları ve öncelikleri birbirinden farklıdır.

Meslek seçiminde özellikle, ilgi, yetenek ve değerlerimizin belirleyici rolü vardır. İlgiyerimize uygun, yetenekli olduğumuz alanlarda, değerlerimizle örtüşen mesleklerde daha başarılı, verimli ve mutlu olabiliriz.

◆ İlgiyerimizin farkında mıyız?

Kişi herhangi bir zorlanma altında olmadığı ya da kendisine bir ödül sözü verilmediği halde kendiliğinden bazı faaliyetlere girişiyor ve bundan doyum sağlıyorsa o kişinin o tür faaliyetlere karşı ilgisi olduğu söylenebilir.

“Neleri yapmaktan mutlu oluyorum?” sorusunun cevabı ilgiyerimizi gösterir.

◆ Bizim için neler önemli?

Seçeceğimiz mesleğin çalışma ortamı, çalışma saatleri, geliri, toplumda kabul edilirliliği gibi konulara karşı duygu ve düşüncelerimiz o işi yaparken bizi etkileyecektir. O nedenle nelere değer verdiğimiz farkında olmalıyız. Bazıları için iş hayatında parasal kazanç, toplumda saygın bir konuma sahip olmak daha önemliyken, bazıları için de aile hayatına zaman ayırmak önceliklidir.

Meslek seçimi yaparken, seçeceğimiz mesleğin değerlerimizi destekleyecek özelliklere sahip olması, işimizi yaparken daha fazla verim almamızı ve mutlu olmamızı sağlar.

⇒ Yeteneklerimizin ve becerilerimizin farkında mıyız?

Yeteneklerimiz, anlamakta ve yapmakta başarılı olduğumuz alanları temsil eder. Her birimizin farklı yetenekleri vardır. Bazılarımız spora yetenekliyken, bazılarımız sayısal konularda daha yeteneklidir. Kimimiz sanatta, kimimizse yabancı dil öğrenme konusunda daha yeteneklidir.

Bir meslek seçerken o mesleğe ilgi duymak veya sevmek yeterli değildir. O işi yapabilecek yetenek ve beceriye de sahip olmak gerekir.

► Kişilik özelliklerimizin farkında mıyız?

Seçeceğimiz meslekle kişilik özelliklerimizin uyuşması o meslekte mutlu ve başarılı olmamızı sağlar. Pilot olmak isteyen birisinin yükseklik korkusunun olmaması gerekir.

Seçeceğimiz mesleğin gerektirdiği özelliklerle kendi özelliklerimizin uyumlu olup olmadığını anlayabilmemiz için kendimizi tanımalı ve keşfetmeliyiz.

⇒ Çevremizi tanıma

Aile ve yaşanan ortamdaki eğitim ve iş olanaklarını bilmek meslek seçimimizi etkilemektedir.

Çevremizdeki olanakların neler olduğunu bilirsek, seçeceğimiz meslek için gerekli fırsatları değerlendirmek için çaba sarf ederiz.

Hangi sınavlarla hangi okullara gidebileceğimizi, o okullardan sonra eğitim fırsatlarımızın neler olacağını vb. bilmek yine meslek seçiminin diğer bir aşamasıdır.

⇒ Karar Verme

Meslek seçim sürecinin ilk iki aşamasını gerçekleştirdikten sonra sıra uygun meslek seçimi ile ilgili karar verme aşamasına gelmiştir. Kendimizi ve çevremizdeki olanakları dikkate alarak uygun olabilecek meslekleri belirleyip, bu mesleklerle ilgili istenen ya da istenmeyen durumları karşılaştırarak uygun olabilecek meslek grubuna karar vermemiz gerekmektedir.

⇒ Harekete Geçme

Karar verme aşamasından sonra kişi seçtiği mesleği edinebilmek için kendisine bir takım hedefler koymalıdır. Şu anki potansiyelimizi ve çevresel ortamımızı göz önünde bulundurarak seçtiğimiz meslek için neler yapmamız gerektiğini ve hangi yönlerden kendimizi geliştirmemiz gerektiğini belirlemeliyiz. Sadece karar vermek bir meslek sahibi olmak için yeterli değildir. Unutmayalım ki verdiğimiz kararlar ancak uygulandığı takdirde gerçekleşebilir.

Mesleki gelişimde; Ulusal Mesleki Bilgi Sisteminden (MBS), Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinden, İŞKUR, ÖSYM ve rehberlik servislerinden vb. yararlanarak bilgi edinebilmektedir.